

Udenrigsministeriet
 Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
 Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
 Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
 29. marts 2019

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-263/18	<p>Nederlands Uitgeversverbond et Groep Algemene Uitgevers (Tom Kabinet)</p> <p>Sagen vedrører: 1. Skal ophavsretsdirektivets artikel 4, stk. 1, fortolkes således, at der ved det der omhandlede udtryk »enhver form for spredning til almenheden ved salg eller på anden måde af deres originalværker eller eksemplarer heraf« også skal forstås tilrådighedsstillelse online ved download til brug i en ubegrænset periode af e-bøger (det vil sige digitale eksemplarer af ophavsretligt beskyttede bøger) til en pris, hvormed rettighedshaveren modtager et vederlag, der svarer til den økonomiske værdi af eksemplaret af det ham tilhørende værk? 2. Såfremt spørgsmål 1 skal besvares bekræftende, er spredningsretten for så vidt angår originalværket eller eksemplarer heraf da udtømt i EU som omhandlet i ophavsretsdirektivets artikel 4, stk. 2, såfremt det første salg eller anden overdragelse af dette materiale – hvorved der her skal forstås tilrådighedsstillelse online ved download til brug i en ubegrænset periode af e-bøger (det vil sige digitale eksemplarer af ophavsretligt beskyttede bøger) til en pris, hvormed rettighedshaveren modtager et vederlag, der svarer til den økonomiske værdi af eksemplaret af det ham tilhørende værk – sker i EU af rettighedshaveren eller med dennes samtykke? 3. Skal ophavsretsdirektivets artikel 2 fortolkes således, at overdragelse mellem på hinanden følgende erhververe af det retmæssigt erhvervede eksemplar, for hvilket spredningsretten er udtømt, udgør et samtykke til de der omhandlede reproduktionshandlinger, for så vidt som disse reproduktionshandlinger er nødvendige for den lovlige anvendelse af dette eksemplar,</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Kulturministeriet</p>	<p>Mundtlig forhandling</p>	<p>02.04.19</p>

	og i bekræftende fald, hvilke betingelser gælder der herfor? 4. Skal ophavsretsdirektivets artikel 5 fortolkes således, at rettighedshaveren ikke længere kan modsætte sig de reproduktionshandlinger, der er nødvendige for en overdragelse mellem på hinanden følgende erhververe af det retmæssigt erhvervede eksemplar, for hvilket spredningsretten er udtømt, og i bekræftende fald, hvilke betingelser gælder der herfor?			
C-483/17	Tarola Sagen vedrører: Hvis en statsborger i en anden EU-medlemsstat efter at have udøvet retten til fri bevægelighed i tolv måneder ankommer til værtsmedlemsstaten og har arbejde (undtagen ifølge en tidsbegrænset ansættelseskontrakt) i en periode på to uger, hvorefter han bliver uforskyldt arbejdsløs, bevarer denne borger da sin status som arbejdstager i yderligere mindst seks måneder med henblik på anvendelsen af artikel 7, stk. 3, litra c), og artikel 7, stk. 1, litra a), i direktiv 2004/38/EF, således at han har ret til at modtage sociale ydelser eller social sikring på samme grundlag som statsborgere bosiddende i værtsmedlemsstaten?	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Udlændinge- og Integrationsministeriet Beskæftigelsesministeriet Uddannelses- og Forskningsministeriet	Dom	11.04.19

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessent	Processkridt	Dato
Forenede sager C-582/17 og C-583/17	H. m.fl Sagen vedrører: 1. Skal Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180) fortolkes således, at kun den medlemsstat, hvor ansøgningen om international beskyttelse blev indgivet første gang, skal afgøre, hvilken medlemsstat, der er ansvarlig, med den konsekvens, at en udlænding kun i denne medlemsstat i henhold til Dublinforordningens artikel 27 kan gøre gældende for domstolene, at der er sket en ukorrekt anvendelse af et af de ansvarlighedskriterier, der er omhandlet i Dublinforordningens kapitel III, herunder artikel 9? 2. I hvilket omfang har det ved besvarelsen af det første spørgsmål betydning, at der i den stat, hvor udlændingen første gang har indgivet ansøgningen om international beskyttelse, allerede er truffet en afgørelse vedrørende denne ansøgning, eller at udlændingen har trukket ansøgningen tilbage for tidligt?	Udlændinge- og Integrationsministeriet	Dom	02.04.19
C-617/17	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie 1) Kan artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fortolkes således, at anvendelsen af ne bis in idem-princippet ikke kun forudsætter, at lovovertræderen og de faktiske omstændigheder er identiske, men også at det beskyttede retsgode er identisk? 2) Skal artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EFT 2003, L 1, s. 1), sammenholdt med artikel 50 i	Udenrigsministeriet	GA	03.04.19

	Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at EU-retlige og nationale konkurrenceregler, som af en medlemsstats konkurrencemyndighed anvendes parallelt, beskytter det samme retsgode?			
C-266/18	<p>Aqua med</p> <p>Sagen vedrører: 1. Skal en prøvelse af en værnetingsaftale i en forbruger aftale, som en national ret foretager ex officio og som støttes på artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbruger aftaler (EFT L 95, s. 29, herefter direktiv 93/13/EØF) og Den Europæiske Unions domstols praksis (dom Pannon GSM, C-243/08), også omfatte kontraktlige bestemmelser, der regulerer spørgsmålet om værneting for tvister mellem parterne, men gør dette ved blot at henviser til national ret?</p> <p>2. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Skal den prøvelse, som retten foretager, medføre, at kompetencereglerne anvendes således, at forbrugeren ydes den beskyttelse, der tilkommer den pågældende i henhold til direktivet, dvs. således, at sagen kan afgøres ved den ret, der ligger nærmest forbrugers bopæl eller sædvanlige opholdssted?</p>	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	03.04.19
C-588/17 P	<p>Kongeriget Spanien mod Europa-Kommissionen (appel)</p> <p>Påstande: — Der gives medhold i den foreliggende appel, og Rettens dom af 20. juli 2017, som er afsagt i sag T-143/15, Kongeriget Spanien mod Europa-Kommissionen (ECLI:EU:T:2017:534), ophæves delvist for så vidt angår den finansielle korrektion, som er pålagt Kongeriget Spanien, om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT af 23.1.2015, s. 62-205/75), som henhører under begrebet naturbetingede ulemper og begrebet miljøvenlige landbrugsforanstaltninger i den selvstyrede region Castilla y Leóns program for udvikling af landdistrikter, for så vidt angår det beløb på 1 793 798,22 EUR, der svarer til den del af støtten, som er ydet til områder med naturbetingede ulemper.— I den nye dom, der afsiges, annulleres Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 18. januar 2015, for så vidt angår den finansielle korrektion, som er pålagt Kongeriget Spanien, om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT af 23.1.2015, s. 62-205/75), som hen hører under begrebet naturbetingede ulemper og begrebet miljøvenlige landbrugsforanstaltninger i den selvstyrede region Castilla y Leóns program for udvikling af landdistrikter, for så vidt angår det beløb på 1 793 798,22 EUR, der svarer til den del af støtten, som er ydet til områder med naturbetingede ulemper.</p>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Dom	04.04.19
C-686/17	<p>Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main</p> <p>1. Skal der med henblik på definitionen af begrebet »oprindelsesland« i henhold til artikel 113a, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1234/2007 og artikel 76, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013 tages udgangspunkt i definitionerne i toldkodeksens</p>	Miljø- og Fødevarerministeriet	GA	04.04.19

	<p>artikel 23 ff. og EU-toldkodeksens artikel 60? 2. Har champignoner, der høstes på det nationale område, i henhold til artikel 23 i forordning (EØF) nr. 2913/92 og artikel 60, stk. 1, i forordning (EU) nr. 952/2013 indenlandsk oprindelse, når væsentlige produktionstrin finder sted i andre medlemsstater i Den Europæiske Union, og champignonerne først indføres på det nationale område tre eller færre dage før den første høst? 3. Skal forbuddet mod vildledning i artikel 2, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv nr. 2000/13/EF og i artikel 7, stk. 1, litra a), i forordning (EU) nr. 1169/2011 anvendes på den obligatoriske oprindelsesbetegnelse i henhold til artikel 113a, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1234/2007 og artikel 76, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013? 4. Kan der til den obligatoriske oprindelsesbetegnelse i henhold til artikel 113a, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1234/2007 og artikel 76, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013 tilføjes præciserende angivelser med henblik på at forebygge en vildledning, der er forbudt i henhold til artikel 2, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv nr. 2000/13/EF samt artikel 7, stk. 1, litra a), i forordning (EU) nr. 1169/2011?</p>			
C-699/17	<p>Allianz Vorsorgekasse</p> <p>Finder bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud henholdsvis artikel 49 TEUF og 56 TEUF og de heraf følgende principper om ligebehandling, ikke-diskrimination og gennemsigtighed anvendelse på ordregivende myndigheders indgåelse af kontrakter med understøttelseskasser om administration og investering af arbejdstagerbidrag, når tildelingen af kontrakten og dermed valget af forsorgskasse kræver medarbejdernes henholdsvis deres repræsentanters samtykke og således ikke kan foretages af den ordregivende myndighed alene?</p>	Miljø- og Fødevarerministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	04.04.19
T-108/17	<p>ClientEarth mod Kommissionen</p> <p>Påstande: — Sagen antages til realitetsbehandling, og sagsøgeren gives medhold. — Europa-Kommissionens afgørelse af 7. december 2016 (»den anfægtede afgørelse«), hvorved Kommissionen gav afslag på at foretage en fornyet bedømmelse af dens afgørelse C(2016) 3549 (»afgørelsen om godkendelse«), hvorved foretagenderne VinyLoop Ferrara SpA, Stena Recycling AB og Plastic Planet srl fik godkendelse til brug af kemikaliet, der er kendt som Bis-(2-ethylhexyl)phthalat i henhold til forordning (EF) nr. 907/2006 (»), annulleres. — Afgørelsen om godkendelse annulleres. — Europa-Kommissionen tilpligtes at betale de af sagsøgeren afholdte omkostninger — Der træffes sådanne foranstaltninger, der måtte findes fornødne.</p>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Dom	04.04.19
T-371/17	<p>Qualcomm og Qualcomm Europe mod Kommissionen</p> <p>Påstande: — Europa-Kommissionens afgørelse C(2017) 2258 final af 31. marts 2017 om en procedure efter artikel 18, stk. 3, og artikel 24, stk. 1, litra d), i Rådets forordning nr. 1/2003 i sag AT.39711 — Qualcomm (underbud) annulleres. — Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.</p>	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	09.04.19
Forenede sager	DISA Gas	Energistyrelsen	Dom	11.04.19

C-473/17 og C-546/17	1. I lyset af den retspraksis, som er fastslået i Federutility-sagen [dom afsagt af Den Europæiske Unions Domstol den 20.4.2010 (C-265/08)], er fastsættelse af en maksimumspris på flydende gas på flaske, der tilsigter at beskytte socialt udsatte brugere, da forenelig med denne retspraksis og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, når mindst én af de tre herunder opregnede omstændigheder foreligger?– foranstaltningen finder generel anvendelse for alle forbrugere og på ubestemt tid »så længe konkurrencebetingelserne på dette marked ikke anses for at være tilstrækkelige«– foranstaltningen allerede har været gældende i mere end [1]8 år– foranstaltningen kan medvirke til, at der varigt opretholdes en ringe konkurrence, idet den udgør en hindring for nye operatørs adgang til markedet 2. I lyset af den retspraksis, som er fastslået i den nævnte Federutility-sag [dom afsagt af Den Europæiske Unions Domstol den 20.4.2010 (C-265/08)], er det da foreneligt med denne og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet at pålægge den dominerende operatør på et bestemt geografisk område en forpligtelse til at foretage levering til husstandene af flydende gas på flaske med det formål at beskytte socialt udsatte brugere eller brugere, som er bosat i svært tilgængelige områder, når mindst én af de tre under det første spørgsmål opregnede omstændigheder foreligger?			
C-638/17	Skonis ir kvapas Sagen vedrører: Skal artikel 4, stk. 1, i Rådets direktiv 2011/64/EU af 21. juni 2011 om punktafgiftsstrukturen og -satsene for forarbejdet tobak (kodifikation) fortolkes således, at udtrykket »cigarer eller cigarillos« dækker (eller ikke dækker) situationer, hvor en del af dæksbladet bestående af naturtobak eller rekonstitueret tobak er yderligere dækket af et andet ydre (papir) lag, som det er tilfældet i den foreliggende sag? Er det relevant for besvarelsen af dette spørgsmål, at anvendelsen af papir som et yderligere lag i det ydre dæksblad på tobaksvaren (hvor filteret er) har den virkning, at tobaksvaren visuelt ligner en cigaret?	Skatteministeriet	Dom	11.04.19
Forenede sager C-663/17 P, C-665/17 P og C-669/17 P	Trasta Komerbanka AS m.fl. mod Den Europæiske Centralbank (appel) Påstande: — Kendelse afsagt af Retten (Anden Afdeling) den 12. september 2017 i sag T-247/16, Trasta Komerbanka AS, Ivan Fursin, Igors Buimisters, SIA C & R Invest, Figon Co. Ltd, G.C.K. J Holding Netherlands B.V., og Rikam Holding S.A. — SPF mod Den Europæiske Centralbank ophæves, for så vidt som den forkaster formalitetsindsigelsen mod det søgsmål, der er blevet anlagt af Trasta Komerbanka AS' aktionærer. — Søgsmålet anlagt af Ivan Fursin, Igors Buimisters, SIA C & R Invest, Figon Co. Ltd, G.C.K. J Holding Netherlands B.V., og Rikam Holding S.A. — SPF afvises. — Sagsøgerne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.	Finanstilsynet	GA	11.04.19
C-683/17	Cofemel 1) Er Den Europæiske Unions Domstols fortolkning af artikel 2, [litra] a), i direktiv 2001/29/EF til hinder for en national retsforordning – i det foreliggende tilfælde bestemmelsen i artikel 2, stk. 1, [nr.] i), i Código de Direitos de Autor e Direitos Conexos (CDADC) – hvorefter der ydes ophavsretlig beskyttelse til de brugskunstværker, industrielle mønstre eller	Kulturministeriet Patent- og Varemærkestyrelsen	GA	11.04.19

	<p>designværker, som ud over deres funktionsmæssige formål frembringer en særegen og karakteristisk visuel effekt set ud fra en æstetisk synsvinkel, idet deres originalitet udgør det grundlæggende kriterium for ydelsen af beskyttelse på det ophavsretlige område? 2) Er Den Europæiske Unions Domstols fortolkning af artikel 2, [litra] a), i direktiv 2001/29/EF til hinder for en national retsforordning – i det foreliggende tilfælde bestemmelsen i artikel 2, stk. 1, [nr.] i), i CDADC –hvorefter der ydes ophavsretlig beskyttelse til brugskunstværker, industrielle mønstre eller designværker, såfremt de, på baggrund af en særlig krævende bedømmelse med hensyn til deres kunstneriske træk, og under hensyntagen til den dominerende opfattelse i de kulturelle og institutionelle kredse, kan kvalificeres som »kunstnerisk frembringelse« eller »kunstværk«?</p>			
--	---	--	--	--

C-688/17	<p>Bayer Pharma AG</p> <p>Sagen vedrører: 1) Skal udtrykket »yde [...] passende erstatning« i artikel 9, stk. 7, i Europa- Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder fortolkes således, at medlemsstaterne skal fastsætte materielle retsregler om parternes erstatningsansvar samt om beløbets størrelse og formen på erstatningen, i henhold til hvilke medlemsstaternes retter kan pålægge en rekvirent at betale erstatning til rekviritus for det tab, der er lidt som følge af foranstaltninger, som retten efterfølgende har ophævet eller som efterfølgende er bortfaldet som følge af en handling eller undladelse fra rekvirentens side, eller hvis retten efterfølgende har konstateret, at der ikke forelå nogen krænkelse eller trussel om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed?</p> <p>2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er det nævnte direktivs artikel 9, stk. 7, da til hinder for en medlemsstats retsregler, hvorefter medlemsstatens almindelige regler om civilretligt ansvar og erstatning skal anvendes på den erstatning, der fremgår af den nævnte direktivbestemmelse, og hvorefter retten ikke kan forpligte rekvirenten til et erstatte det tab, der er lidt som følge af en midlertidig foranstaltning, der efterfølgende viste sig at være ugrundet, fordi patentet var ugyldigt, idet tabet opstod, fordi rekviritus ikke handlede, som det almindeligvis kan forventes i en situation som den omhandlede, eller fordi rekviritus af samme grund er ansvarlig for, at det opstod, forudsat at rekvirenten, da denne anmodede om en midlertidig foranstaltning, handlede som det almindeligvis kan forventes i en sådan situation?</p>	Kulturministeriet Patent- og Varemærkestyrelsen	GA	11.04.19
C-239/18	<p>Saatgut-Treuhandverwaltung</p> <p>Sagen vedrører fortolkning af artikel 11 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1768/95 af 24. juli 1995 (EF-udsåningsforordningen).</p> <p>EU-Domstolen er forelagt følgende spørgsmål: 1. Har officielle organer i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1768/95 en oplysningspligt, der udelukkende drejer sig om arten af planter, uden at der med anmodningen om oplysninger også kræves oplysninger om en beskyttet sort? 2. Såfremt det første spørgsmål besvares med, at en sådan oplysningspligt kan gøres gældende:</p> <p>a) Er der tale om et officielt organ, der er beskæftiget med overvågning af landbrugsproduktionen, som omhandlet i artikel 11, stk. 2, første led, i forordning (EF) nr. 1768/95, når organet beskæftiger sig med kontrol af EU-finansieret støtte til landbrugere og i den forbindelse om de landbrugere, der ansøger herom, lagrer data, som også vedrører afgrødetyper?</p> <p>b) Har et officielt organ ret til at tilbageholde de oplysninger, der søges om, hvis meddelelsen af oplysninger nødvendiggør, at en tredjemand bearbejder eller specificerer de data, som findes hos organet, og dette medfører en udgift på ca. EUR 6 000,00? Spiller det i den forbindelse en rolle, om ansøgeren er villig til at overtage de hermed forbundne omkostninger?</p>	Miljø- og Fødevareministeriet	GA	11.04.19
C-288/18	<p>X</p> <p>Skal underposition 8528 51 00 og underposition 8528 59 40 i den kombinerede nomenklatur (i den affattelse, der var gældende fra den 1. januar 2007 til den 25. oktober 2013) fortolkes således, at flade lcd-skærme, der er fremstillet og</p>	Toldstyrelsen	Dom	11.04.19

	beregnet til gengivelse af data fra en automatisk databehandlingsmaskine og sammensatte videosignaler fra andre kilder, uanset de øvrige objektive kendetegn og egenskaber ved den specifikke monitor, skal tariferes i underposition 8528 59 40 i KN, såfremt de på grund af deres mål, vægt og funktion ikke er egnet til at skulle anvendes på tæt hold? Har det herved betydning, om brugeren (læseren) af skærmen og den person, der behandler og/eller indfører dataene i den automatiske databehandlingsmaskine, er den samme?			
T-765/17	Kiku mod CPVO — Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie (Pinova) Påstande: — Den anfægtede afgørelse annulleres. — EF-Sortsmyndigheden tilpligtes at betale sagsomkostningerne.	Miljø- og Fødevarerministeriet	Dom	11.04.19
C-543/17	Kommissionen mod Belgien Påstande: — Det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 13 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT L 155, s. 1), idet det ikke senest den 1. januar 2016 havde vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller under alle omstændigheder idet det har undladt at underrette Kommissionen om disse bestemmelser. — I henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF tilpligtes Kongeriget Belgien at betale en tvangsbøde på 54 639,36 EUR pr. dag at regne fra afsigelsen af dommen i denne sag som følge af tilsidesættelsen af forpligtelsen til at underrette om gennemførelsesbestemmelserne til direktiv 2016/61/EU. — Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagsomkostningerne.	Udenrigsministeriet	GA	11.04.19
C-254/18	Syndicat des cadres de la sécurité intérieure 1. Skal bestemmelserne i artikel 6 og 16 i direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden fortolkes således, at de indfører et krav om en løbende referenceperiode, eller således, at de overlader det til medlemsstaterne at vælge, om denne periode skal være løbende eller fast? 2. Såfremt disse bestemmelser skal fortolkes således, at de indfører et krav om en løbende referenceperiode, berører den mulighed for at fravige artikel 16, litra b), der åbnes med artikel 17, da ikke blot referenceperiodens varighed, men også dens løbende karakter?	Beskæftigelsesministeriet	Dom	11.04.19